

Asia: VN/20973/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lausuntopyyntö

1. Pidätkö luonnoksessa esitettyä siirtymäkauden muutosta kannatettavana riittävän henkilöstön turvaamiseksi tämänhetkisessä henkilöstötilanteessa?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää muut asiaan liittyvät näkökohtanne riittävän henkilöstön turvaamiseksi.

JHL pitää tärkeänä, että ympärivuorokautisen hoidon hoivahenkilöstön 0.7 vähimmäismitoituksesta pidetään pitkällä tähtäimellä kiinni. Ymmärrämme kuitenkin tarpeen siirtää sen voimaantuloa henkilöstön saatavuuteen liittyvin haasteiden vuoksi. Mahdollisuuksia 0.7 mitoituksen saavuttamiseksi on tärkeä seurata ja tehdä toimia, jotta se tulee toteutumaan käytännössä.

Pelkkä vähimmäismitoitus ei kuitenkaan yksinään pelasta tilannetta vanhustenhoidossa. Tilanteen parantamisessa tulee huomioida kaikkien kokonaisvaltaiseen hoitoon ja hoivaan osallistuvien eri ammattilaisten merkitys ja käyttö palveluketjussa.

Lisäksi asiakkaiden palvelutarpeen arviointeihin tulee panostaa. Ne tukevat henkilöstöä työnsä hyvässä toteuttamisessa ja ovat yhteiskunnalle pitkällä aikavälillä kustannustehokkain tapa toimia.

Kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon henkilöstöstä vain 6 % on hoiva-avustajia. JHL näkee, että hoiva-avustajien määrää on tarpeen lisätä ja kouluttaa heitä enemmän.

Kun 0,7 henkilöstömitoituksen voimaantuloa siirretään, on entistä tärkeämpää pitää kiinni olemassa olevista työntekijöistä ja huolehtia heidän jaksamisestaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon veto- ja pito-voimaa tulee lisätä mm. panostamalla perehdyttämiseen, osaamisen vahvistamiseen,

palkkaukseen, työoloihin, työhyvinvointiin ja johtamiseen. Työpaikoilla kehittämistoimenpiteitä tulee tehdä yhteistyössä työntekijöiden kanssa.

Henkilöstöpulan taltuttamiseksi tarvitaan lukuisia muitakin toimia. JHL on tehnyt 19 kohdan listan mahdollisista ratkaisuista (<https://www.jhl.fi/app/uploads/2023/04/JHL-ratkaisuehdotukset-sote-henkilöstöpulan-ratkaisemiseksi-2022.pdf>) asiaan sekä tiivistelmän (<https://www.jhl.fi/app/uploads/2023/04/Tiivistelmä-JHL-nkemyksi-sote-henkilöstöpulan-ratkaisemiseksi-2022.pdf>).

THL:n mukaan lakisääteiseen henkilöstömitoitukseen 0,65 työntekijää asiakasta kohden ylsi 89 prosenttia vanhuspalvelujen toimintayksiköistä toukokuussa 2023. Samainen luku vuonna 2020 oli 31 prosenttia.

Samaan aikaan kotihoidon käyntien määrä on vähentynyt. Käyntejä oli vuonna 2022 esityksen tietojen mukaan 2,2 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2021.

JHL korostaa, että samalla kun mitoitusta ympärivuorokautisessa hoidossa on kiristetty, on tärkeää varmistaa resurssit myös kotihoidossa. Lisäksi JHL kantaa huolta lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevistä ammattilaisista. Lapsista ja nuorista kasvaa tulevaisuuden työntekijöitä, jotka kannattelevat yhteiskuntaa ja joiden työpanosta Suomi kipeästi tarvitsee.

Hallitusohjelmassa on kiitettävästi kirjauksia sotien henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. JHL toivoo, että näitä toimia aletaan heti tekemään ja resursoimaan. Toimenpiteiden saavuttamiseksi on erittäin tärkeää ottaa yhteistyöhön mukaan työntekijä- ja työnantajajärjestöjen edustajat.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne riittävän henkilöstön turvaamiseksi.

-

2. Pidätekö luonnoksessa esitettyä siirtymäkautta riittävän pitkänä henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi?

Kyllä

Jos vastaatte ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja siirtymäajan pituudeksi riittävän henkilöstön turvaamiseksi

-

3. Mitä vaikutuksia näette luonnoksessa esitetyn siirtymäajan aiheuttavan henkilöstömitoitukselle toimintayksiköissä?

Mitoitus laskee

Voitte esittää muut asiaan liittyvät näkökohtanne siirtymäajan vaikutuksista henkilöstömitoitukseen.

-

Seppälä Miranna
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry